

Vierendelen

Analoog blijft hot. Elektron lanceert z'n eerste analoge product en stopt er meteen vier synthesizers en een sequencer in. Wat levert dat op en hoe klinkt dat?

door Stefan Robbers > stefan@interface.nl

De Analog Four is het eerste volledig analoge product van Elektron, bekend van onder andere de Octatrack en Machinedrum. Het is een analoge synthesizer en sequencer met vier stemmen. Hij is echter niet vierstemmig polyfoon, maar het zijn vier monofone synths met ieder een eigen sequencer en effecten. De klankopwekking

maakt gebruik van subtractieve synthese en volgt een bekend recept: twee oscillators met variabele golfvorm, twee filters, envelopes en lfo's. Bij de oscillators kun je kiezen uit puls, zaagtand, puls met driehoekflank en driehoek golfvormen. Ook kun je een van de ingangen kiezen als bron of feedback.

Iedere track – zo worden de individuele monofone synths genoemd – heeft daarnaast een suboscillator. Deze kun je niet alleen een

INFO

- Prijs incl: € 1.099,-
- Distributie: Elektron, +46 317 437440
- Internet: www.elektron.se

of twee octaven onder de grondtoon instellen, maar ook een kwint. Hiermee kun je dus een reeks akkoorden creëren met één oscillator. De pulsbreedte is instelbaar en heeft een eigen modulatie met diepte- en snelheidsregeling. Natuurlijk kun je de oscillators verstemen ten opzichte van elkaar en van keyboard tracking voorzien. De oscillators kun je syncen en ze worden verderop in het signaalpad gemixt, en eventueel aangevuld met een afzonderlijke ruisgenerator.

Complete doos

De buitenkant van de Analog Four heeft dezelfde vorm als de andere Elektron-apparaten. Een simpel afgewerkt rechthoekig,

metalen kastje in matzwart. Opvallend genoeg heeft men deze keer voor een veel kleiner display gekozen, en de multifunctionele knoppen staan nu naast het display. Dat is soms even zoeken als je een parameter aan het editen bent.

De vijf bovenste knoppen bedienen vijf functies boven in het display (tellend van links naar rechts), en zo ook voor de onderste rij. Als je de knoppen indrukt, verandert de waarde sneller. De knoppen om naar de verschillende editorschermen te gaan zitten daaronder en zo heb je heel snel en direct toegang tot alle mogelijke settings van de geluiden. Daaronder zit een 1-octaafs mini-keyboard met ronde knopjes, en de onderste rij van zestien knoppen wordt voor de sequencer gebruikt. Helemaal rechts zitten de knoppen om de vier sequencersporen mee te selecteren of aan/uit te zetten en een knop voor de twee extra sporen voor de effecten en cv/gate-uitgangen.

Op de achterzijde zitten alle aansluitingen, zoals de twee in- en uitgangen en de hoofd-telefoonaansluiting. Daarnaast natuurlijk

midi-in/out/thru en usb. Deze gebruikt de Analog Four om direct mididata met computers te kunnen uitwisselen. De voeding is extern. Er zijn ook twee cv/gate-uitgangen die zijn uitgevoerd als stereo jacks. Verder kun je de midi-out en midi-thru veranderen in een din sync 24-uitgang. Daarmee slaat de Analog Four een brug naar de modulaire en de vintage wereld; oude Roland drumcomputers laten zich bijvoorbeeld perfect aansturen met de din sync-uitgangen.

Mooi karakter

Bepalend voor het karakter van een analoge subtractieve synthesizer is, naast de componenten waarmee de klank wordt opgebouwd, ook hoe het signaal door deze componenten loopt, oftewel het signaalpad. De Analog Four oscillators gaan eerst door een 4-pole low pass ladderfilter, dan door een overdrive, vervolgens door een multimode filter, waarna de vca en panning volgen. Daarachter loopt het signaal dan nog door de effect units. Eigenlijk een tamelijk normale manier van klank-synthese, maar de gebruikte componenten zijn van uitstekende kwaliteit.

Dat is al hoorbaar aan de oscillators, maar zeker ook aan de filters. Het 4-pole low pass filter heeft een mooie resonantie, zeker niet te scherp maar wel met een eigen karakter. Het zit een beetje tussen een digitaal en een analog filter in. Het tweede filter is instelbaar; er zijn twee steilheden voor hoog- en laag-doorlaat, een band pass, een piek en een dalfilter. Het is allemaal goed te doseren en met de tracking- en depth-instellingen kun je heel goed op de grens van resonantie gaan zitten, waarbij de klank lekker gaat borrelen.

Klanken kneden

Bij het beluisteren van de klanken valt eigenlijk meteen op dat de Analog Four een hele eigen sound heeft. Het klinkt een beetje wollig, met een mooi laag en een scherpte die niet

Bij de amplitude-instellingen vinden we ook een drievoudige mixer waarmee je een hoeveelheid signaal naar de chorus, delay en reverb kunt sturen. De twee andere envelopes hebben dezelfde opzet en laten zich gemakkelijk instellen via het display en de bijbehorende draaiknoppen. De Analog Four beschikt over twee lfo's, die toe te wijzen zijn aan een enorm aantal parameters, met zeven golfvormen en twee bestemmingen per lfo. Ze geven je de mogelijkheid om de klanken uitgebreid te laten veranderen. Het maakt de totale klankopwekking levendig en veelzijdig.

Effecten

In tegenstelling tot de synthese zijn de effecten digitaal. Er zitten er drie in per track: chorus, delay en reverb. Ze zijn prima bruikbaar en laten zich ook snel en eenvoudig instellen, omdat ze eigen menuknoppen hebben. De chorus doet het goed op leads en bassen, daarbij kun je de diepte, snelheid en breedte instellen. Ook beschikt hij over een feedback. Vervolgens kun je de chorus ook nog eens door de delay en reverb laten lopen. De delay is gesynchroniseerd aan de sequencer, heeft een hoog- en een laagdoorlaatfilter en een overdrive. Ook hier zijn de diepte en feedback regelbaar, en het resultaat kan nog door de reverb gestuurd worden.

Stapsgewijs

Elektron heeft de nodige ervaring met sequencers opgedaan met de Monomachine en natuurlijk de Octatrack. De sequencers van de Analog Four lijken hier ook wel een beetje op. Maar men heeft er wel wat aan gesleuteld, en dan met name om zowel realtime als in step-time relatief eenvoudig de noten te kunnen programmeren. Daarvoor gebruik je de zestien knoppen onderaan het apparaat, in combinatie met het 1-octaafs keyboard. Per spoor kun je daarmee snel een sequence

Voor elke stap van de sequencer kan de klank veranderen, en dit lukt ook zonder veel programmeerwerk

snel vervelend wordt. Dat is te danken aan de filters en de oscillators. De amplitude envelope is simpel opgezet met een adsr-curve, maar dan wel met een losse shape parameter die de stijg- en daalflanken kan laten variëren. Daarmee zijn hele snelle attacks te realiseren en je kunt er ook lekker lang aanzwellende sweeps mee maken.

opbouwen. Je activeert zestien stappen met de toetsen, en als je de toets wat langer vasthoudt, zie je de nootwaarde op het keyboard. Dat kun je dan vervolgens aanpassen. Met de cursortoetsen kun je octaven omhoog en omlaag gaan. Overigens is het keyboard altijd te gebruiken om een van de vier stemmen 'live' te spelen of uit te testen. De sequence- >>

>> lengte is instelbaar op een of meerdere maten. Ook het aantal stappen waarna de loop zich herhaalt, is eenvoudig instelbaar. Handig is de mute-optie, waarbij een stap wel doorlopen wordt, maar niet afgespeeld. Je kunt ook experimenteren met andere maatsoorten, zoals bijvoorbeeld driekwarts, maar een triolen-functie heeft de sequencer weer niet.

Behalve noten kun je ook zaken als slides en accenten invoeren, maar de belangrijkste feature is toch wel de parameter locks, inmiddels echt een handelsmerk van Elektron. Dit houdt in dat je op iedere stap een aantal

locks zijn niet beperkt tot de vier synthesizer-tracks; je kunt ze ook gebruiken op de effecten. In aanvulling op de patronen, heeft de sequencer ook een chain-functie en een song-functie. Hiermee kun je meerdere patronen achter elkaar zetten of een complete structuur opbouwen.

Opslag

De Analog Four beschikt over een intern geheugen om alle informatie op te slaan. De indeling is tamelijk logisch met kits, die alle

Je kunt heel goed op de grens van resonantie gaan zitten, waarbij de klank lekker gaat borrelen

parameters een bepaalde waarde kunt geven. Dit kan van alles zijn, bijvoorbeeld filter frequentie, oscillator detuning, lfo-settings, noem maar op. Voor elke stap van de sequencer kan de klank dus veranderen, en dit lukt ook zonder veel programmeerwerk. Je kiest de stap uit en zet de parameter op de juiste waarde. Het is wel knap dat het Elektron gelukt is om dit ook met een volledig analoge signaalpad te realiseren. Parameter

informatie over tracks en sequences bevatten, en daarnaast tracks (een geluid), patterns (een sequencerpatroon), en songs. Toch is het lastig om bepaalde onderdelen uit te wisselen tussen projecten. Stel, je hebt een nieuwe song gemaakt, maar wilt daarbij een sequencerpatroon uit een andere song gebruiken, dan gaat dit niet lukken. Een patroon zit altijd in een kit en kan niet los worden ingeladen.

SPECIFICATIES

- analoge synthesizer/sequencer
- Synthesizer** (4 monofone synths, afzonderlijk bestuurbaar)
  - 2 analoge oscillators
  - variabele golfvormen op elke oscillator
  - am- en oscillator-sync
  - 2 suboscillators
  - 1 ruisgenerator met envelope
  - 4 pole low pass-ladderfilter, analog
  - 2 pole multimode filter, analog
  - overdrive
  - filter feedback
  - 2 lfo's met fades
  - 1 vibrato-lfo met envelope
  - 1 amp-envelope
  - send effects: chorus, delay, reverb
- Sequencer**
  - 4 tracks, 1 per stem
  - 1 fx-track
  - 1 cv/gate-track
  - 128 sounds, 128 kits
  - 6 arpeggiators
  - swing, slide, accent, variabele tracklengte
  - parameter locks
  - ondersteunt midi-in/out
  - backlit lcd
  - midi-in/out/thru
  - audio-jacks voor stereo in (unbalanced) en stereo out (balanced)
  - 2x cv/gate-outputs
  - din sync-out
  - usb 2.0
  - hoofdtelefoonuitgang

Dat kan gelukkig wel met losse geluiden, waarvoor 128 geheugenplekken beschikbaar zijn. Tijdens het inladen van wat geluiden van de Elektron-site via een sysex dump, werden deze nogal random in het geheugen gezet. Soms kwamen ze op een vrije geheugenplek te staan, maar soms werd een ander geluid spontaan overschreven. Dat is natuurlijk niet de bedoeling. Er zijn geen computer editors of library managers beschikbaar voor de Analog Four, dus je moet wel een beetje oppassen met opslagen en beheer van je projecten. De meegeleverde presets doen het apparaat ook niet echt recht, maar op de site zijn al enkele sets leuke geluiden te vinden. Natuurlijk kun je ook gewoon zelf aan de slag gaan, maar het is altijd fijn om een goed uitgangspunt te hebben.

Conclusie

Wat is er eigenlijk niet geweldig aan de Analog Four? De klank is mooi en heeft een eigen karakter. Het ontwerp is zodanig dat er een breed scala aan klanken mee te maken is. Zeker met toevoegingen als een kwint-suboscillator zijn dingen te maken die geen andere monofone analoge synthesizer zomaar kan. Dan is er de sequencer die met de inmiddels beroemde parameter locks, en een eenvoudige bediening een genot is om mee te werken. Van de eigenwijze userinterface van sommige andere Elektron-apparaten is hier veel minder sprake, je kunt snel leren hoe het apparaat werkt en ook snel resultaten behalen. Al met al een zeer geslaagd concept dat weinig te wensen overlaat. Het zou leuk zijn geweest om de vier stemmen polyfoon te kunnen gebruiken. Verder zitten er een paar vreemde keuzes in de structuur van de banken en het opslaan en terughalen daarvan, maar dat vergeef je de Analog Four al snel. Het plezier en de bruikbaarheid overheersen, en daarmee heeft Elektron zijn eerste analoge synthesizer meteen bereikbaar gemaakt voor een breed publiek. ■

HET OORDEEL

- +**
  - mooie klank met eigen karakter
  - slimme suboscillator-functies
  - fijne sequencer met unieke parameter locks
  - cv/gate en din sync aanwezig
- - niet polyfoon
  - uitwisseling patronen tussen projecten niet mogelijk

